

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-457/18-T

Název	Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, příspěvková organizace
Sídlo	Těrlická 407/5, 735 35 Horní Suchá
E-mail	pzs.horni_sucha@seznam.cz
IČ	75029332
Identifikátor	600136515
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bohdan Prymus
Zřizovatel	obec Horní Suchá
Místo inspekční činnosti	Těrlická 407/5, 735 35 Horní Suchá
Termín inspekční činnosti	5. 3. 2018 – 7. 3. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá (dále „škola“) vykonává činnost úplné základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny – výdejny.

Vzdělávání žáků školy, příslušníků polské národnostní menšiny, k termínu inspekční činnosti probíhalo v devíti třídách s 96 žáky, nejvyšší povolený počet žáků základní školy byl naplněn na 96 %. Nejvyšší povolený počet dětí mateřské školy je stanoven na 35, byl naplněn na 57 %. V době inspekční činnosti se vzdělávalo v mateřské škole pět dětí mladších tří let a žádné dítě s odkladem školní docházky. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání celkem 28 žákům, což představovalo její 100% naplněnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od roku 2003. Společně s vedoucí učitelkou mateřské školy uplatňují při řízení školy své dřívější pracovní zkušenosti a společně formulují koncepční cíle mateřské a základní školy. Systém řízení odpovídá velikosti školy. Příležitost ke zlepšení má ředitel školy v oblasti vedení dokumentace. Vedoucí učitelka v mateřské škole má jasně vymezené kompetence. Zajišťuje organizaci provozu s respektováním nastavených pravidel spolupráce s ředitelem školy, kterému pravidelně předává informace, a společně projednávají záležitosti mateřské školy. Ve školním roce 2017/2018 škola nepřijala ke vzdělávání žádné dítě do posledního povinného ročníku předškolního vzdělávání. Pedagogové se podílejí na vedení školy prostřednictvím metodických sdružení. Pedagogická rada projednává především záležitosti týkající se vzdělávání dětí a žáků a důležité dokumenty školy. Základní a mateřská škola společně pořádají tematické akce pro děti, žáky a zákonné zástupce, mj. rozloučení s předškoláky, či školní karneval.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Vzdělávání v základní škole zabezpečuje jedenáct odborně kvalifikovaných učitelů včetně ředitele školy a dvě asistentky pedagoga, z nichž jedna nespĺňuje požadavek odborné kvalifikace. Zájmové vzdělávání zajišťují dvě odborně kvalifikované vychovatelky a vzdělávání dětí v mateřské škole dvě učitelky a chůva. Jedna učitelka nespĺňuje požadavek odborné kvalifikace, což nemělo negativní vliv na průběh poskytovaného vzdělávání. Nově přichozím a začínajícím pedagogům je poskytována potřebná péče (přidělení uvádějícího učitele, vzájemné hospitace pedagogů a konzultace s vedením školy). Další vzdělávání pedagogických pracovníků korespondovalo se zaměřením školy, podporovalo jejich profesní růst. Učitelé základní školy se nejčastěji zúčastňovali školení zaměřených na matematickou a čtenářskou gramotnost, učitelé mateřské školy na školskou legislativu, pedagogickou diagnostiku dětí předškolního věku a aktivity k naplňování a rozvíjení školního vzdělávacího programu.

Poradenské služby škola zajistila prostřednictvím výchovného poradce a školního metodika prevence v jedné osobě, ve spolupráci s třídními učiteli evidují žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a realizují podpůrná opatření doporučená školskými poradenskými pracovišti, především formou plánů pedagogické podpory a využitím asistenta pedagoga. V této oblasti škola rovněž spolupracuje se školskými poradenskými pracovišti.

Materiálně technické zázemí mateřské i základní školy umožňuje naplňování školních vzdělávacích programů. Mateřská i základní škola jsou průběžně vybavovány didaktickými pomůckami. Efektivitu vzdělávání v základní škole podporuje vybavení učeben informačními a komunikačními technologiemi (interaktivní tabule, datové projektory, audiovizuální technika). Kvalitní vybavení mateřské školy hračkami, stavebnicemi i didaktickými pomůckami přispívá ke vzdělávání dětí. Nábytek odpovídá ergonomickým

požadavkům dětí předškolního věku. Pro děti mladší tří let má škola zajištěny vhodné materiální i prostorové podmínky. Přílehlá školní zahrada je vybavena venkovními herními prvky k rozvoji pohybových dovedností a obratnosti dětí. K pohybovým aktivitám využívá mateřská škola také tělocvičnu základní školy.

Vícezdrojové financování umožnilo škole vytvořit dobré podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů. Hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání a rozvojové programy a projekty, které využila společně s dalšími zdroji financování. Rovněž finanční prostředky z darů právnických osob a polského konzulátu podporují sportovní a kulturní aktivity žáků.

Škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl dětí a žáků i podmínky pro zajištění bezpečnosti dětí a žáků při školních i mimoškolních činnostech, podporuje tak jejich zdravý, psychický, sociální i fyzický vývoj. Děti a žáci jsou seznamováni s riziky a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví včetně požární prevence. Opatření k předcházení úrazům jsou účinná, míra úrazovosti nemá stoupající tendenci. V oblasti evidence a hlášení úrazů však byly zjištěny formální nedostatky.

Stravování dětí a žáků probíhá na základě ujednání podmínek školního stravování s poskytovatelem stravovacích služeb a připravená strava je do školní jídelny – výdejny dovážena. Na žádost zákonných a pro velký zájem žáků jsou připravovány dopolední svačiny. Pro zlepšení stravovacích návyků žáků je škola zapojena do projektů Ovoce do škol a Mléko do škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo podle třídního vzdělávacího programu naplňujícího cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu. Konkretizovanou vzdělávací nabídku jednotlivých integrovaných bloků naplňovaly učitelky různorodými činnostmi v průběhu celého dne. Jejich spolupráce na vzdělávacích činnostech byla promyšlená a naplňovala stanovené vzdělávací cíle. Ty byly vhodně zvoleny a vycházely především z aktuálních podmínek a situací. Ve třídě byla v průběhu celého dne učitelkami vytvářena pozitivní atmosféra a podporován zájem dětí o vzdělávání. Plánování činností bylo systematické a rozvíjelo všechny vzdělávací oblasti. Témata integrovaných bloků prolínala spontánními i řízenými činnostmi. Učitelky vytvářely prostor pro různé typy her a sociální učení. Spontánní a řízené činnosti byly vzájemně provázané a vyvážené se zařazováním a využitím prožitkového i situačního učení. Vlastní náměty a nápady dětí byly respektovány a ve hrách rozvíjeny. Volný přístup ke hračkám, stavebnicím i pomůckám rozvíjel jejich samostatnost. Děti měly během dne k dispozici dostatek různorodého materiálu pro rozvoj tvořivosti. Učitelky respektovaly ve všech činnostech věkovou a individuální vlastnosti dětí. Děti mladší tří let využívaly ke svým hrám vhodné hračky, stavebnice i pomůcky a byly zapojeny do všech prováděných činností. Pohybové aktivity byly zařazovány denně s využitím tělocvičny v budově základní školy. Děti je prováděly s radostí a aktivně se do nich zapojovaly. Vzdělávání bylo dobře organizačně promyšleno a cíleně podporovalo rozvoj dětí. Při řízených činnostech se účelně střídaly odlišné vzdělávací metody, které průběžně aktivizovaly pozornost a zájem dětí. Ve spontánních i řízených činnostech bylo uplatňováno prožitkové učení s využitím aktuálních situací a podmínek. V průběhu všech činností měly děti dostatek prostoru pro komunikaci mezi sebou i s učitelkami. Přítomnost chůvy ve třídě a její velmi dobrá spolupráce s učitelkami vytvářela pro děti mladší tří let optimální podmínky pro jejich spokojený pobyt v mateřské škole. Děti se k ní obracely s důvěrou, byla jim nápomocna v sebeobsluze, podporovala jejich samostatnost a při vzdělávacích činnostech vhodně doplňovala vedení dětí učitelkami.

Hospitované hodiny na základní škole se vyznačovaly kvalitním pedagogickým vedením. Ve shlednutých hodinách českého i polského jazyka byly rozvíjeny řečové dovednosti a procvičování či upevňování nabytých vědomostí. V rámci podpory rozvoje čtenářské gramotnosti byli žáci na prvním i druhém stupni systematicky vedeni ke čtení s porozuměním, zjišťování a využívání informací i k orientaci v textu. Vyučující kladli důraz na používání spisovného polského jazyka, vedli žáky k samostatnému projevu a obsahově správným formulacím. Hospitované hodiny anglického jazyka, ruského jazyka a matematiky se vyznačovaly jasnou strukturou. Žáci byli aktivní, měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva byl propojován s reálnými situacemi běžného života. Pomocí didaktických her a písniček zařazených do výuky byli účelně motivováni k dalšímu vzdělávání. Volba výukových cílů, prostředků a metod byla přizpůsobena individuálním schopnostem žáků. Pozitivní pracovní klima ve většině hospitovaných hodin podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy a žáky. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách bylo zřejmé, že si všichni účastníci výchovně vzdělávacího procesu mezi sebou vybudovali velmi úzký vztah založený na empatickém přístupu. Učitelé většinou zařazovali frontální výuku, kterou doplňovali skupinovou prací, výkladem, vysvětlováním a kladením zjišťovacích otázek. V nízké míře se však zaměřovali na nové formy a metody výuky např. kritické myšlení. Neopomínali stanovení cíle vyučovací jednotky, využívali vhodné názorné učební pomůcky, v některých hodinách prostředky informační a komunikační technologie. Žákům většinou poskytovali dostatečný prostor pro samostatnou práci. Spolupráce učitelů s asistentem pedagoga byla efektivní. Učitelé a asistentky pedagoga nejčastěji využívaly individuální přístup k žákům, v menší míře se vyskytovala i diferencovaná výuka. Ve většině vyučovacích hodin byly vhodně využity závěry hodin ke shrnutí a zopakování probraného učiva.

Při vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb (stolní hry, hry se stavebnicemi) nebo se zapojovali do výtvarných činností. K dispozici měli dostatečné množství her a hraček. Vychovatelka jim poskytovala dostatek příležitostí k seberealizaci, přihlížela k jejich možnostem a schopnostem. Svým klidným a vyrovnaným přístupem vytvářela velmi příjemnou atmosféru.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Celková úroveň dosahovaných výsledků ve vzdělávání dětí v mateřské škole odpovídala stanoveným cílům ve školním vzdělávacím programu. Po celou dobu inspekční činnosti nebyly mezi dětmi zaznamenány žádné konfliktní situace. Učitelky vedly děti ke vzájemné toleranci, ohleduplnosti a respektování dohodnutých pravidel. Pozitivní, klidná a empatická atmosféra ve třídě podporovala zájem dětí o vzdělávání a vytvářela vhodné podmínky pro jejich spokojený pobyt v mateřské škole. K učitelkám i chůvě se všechny děti obracely s důvěrou. Výsledky výtvarných i pracovních činností dětí byly účelně využity k jejich prezentaci v prostorách dětské šatny.

Vzdělávací výsledky v základní škole mají očekávanou úroveň, a to zejména u nejstarších žáků, kteří jsou aktivní, umí vyjádřit svůj názor, sdělit zážitek i řešit vzniklé problémy. Přirozeně respektují pravidla soužití, vzájemně si naslouchají a dle potřeby si pomáhají. Mají přiměřené sociální dovednosti. Při činnostech dokážou plnit zadání, soustředit se na úkoly a hledat řešení situace. Reagují také dobře na různé nápadité hry, při kterých je nutné spolupracovat nebo pružně odpovídat na obtížná zadání. Žáci si mohou vybrat z pestré

nabídky zájmových kroužků, které rozvíjejí jejich pohybové, hudební či výtvarné dovednosti.

Spolupráce všech aktérů výchovně vzdělávacího procesu se pozitivně promítá do celkových i individuálních výsledků vzdělávání. V minulém školním roce 63 % žáků prospělo s vyznamenáním a ostatní prospěli, sníženým stupněm z chování nebyl hodnocen žádný žák. Objektivní zpětnou vazbu o dosažené úrovni a kvalitě vzdělávání získává vedení školy prostřednictvím vnitřního i externího testování, jejichž výsledky vyučující analyzují a následně přijímají opatření. V loňském školním roce se na gymnázia dostalo 54 % žáků, ostatní byli přijati na střední odborné školy a učiliště.

Pedagogové průběžně získávají a vyhodnocují výsledky vzdělávání všech žáků a sledují jejich vzdělávací pokroky. Zákonným zástupcům škola poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti. Škola vytváří motivační prostředí pro zapojení žáků do širokého spektra individuálních a týmových soutěží (recitační, vědomostní, sportovní) podporujících jejich zájem i nadání. Dosahované výsledky pravidelně vyhodnocuje a oceňuje.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují rozvíjené partnerské vztahy. Stěžejními partnery jsou zákonní zástupci žáků, kteří se zapojují do chodu školy a pomáhají při organizování či finančním zabezpečení školních a mimoškolních aktivit. Dobrá je i spolupráce se zřizovatelem a polským konzulátem, kteří se podílí např. na zlepšování materiálních podmínek školy.

Prevence rizikového chování je realizována prostřednictvím vhodně zaměřených vzdělávacích akcí (např. sexuální problematika, etiketa, šikana). V případě výskytu vztahových problémů v třídním kolektivu je realizována odborná intervence. Prevenci rizikového chování účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů (např. prvouka, výchova k občanství, výchova ke zdraví), což se projevuje v nízké míře řešených případů rizikového chování.

Školní vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností s důrazem na jejich pestrost. Všichni pedagogičtí pracovníci pravidelně ve spolupráci s vedením školy vyhodnocují účinnost všech opatření a usilují o maximální zapojení všech žáků do školních akcí a aktivit.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Postupné zlepšování materiálních podmínek.

Silné stránky

- Nižší počty žáků na prvním a druhém stupni základní školy umožňují maximální podporu rozvoje jejich osobnosti a individuální přístup ze strany pedagogických pracovníků.
- Materiální podmínky vytvářené v mateřské škole ve spolupráci se zřizovatelem podporují zájem dětí o vzdělávání a různorodé činnosti v průběhu celého dne.
- Empatický přístup učitelek mateřské školy s využitím optimálních vzdělávacích strategií zajišťuje podnětné a tvůrčí prostředí pro spokojený pobyt dětí v mateřské škole.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečné zařazování různorodých metod a forem práce ve vzdělávání žáků v základní škole.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Další vzdělávání učitelů základní školy zaměřit na aktivizující formy a metody výuky např. kooperativní učení, týmovou a skupinovou práci, prožitkové učení, diferencované vyučování, program Čtením a psaním ke kritickému myšlení nebo projektové vyučování.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní škola a mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Horní Suchá, příspěvková organizace, ze dne 9. 9. 2002 včetně dodatku č. 1-6
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 3. 2018 (informativní)
3. Jmenovací dekret do funkce ředitele školy s účinností od 1. 9. 2003
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2009 včetně dodatků 1-3
5. Školní vzdělávací program mateřské školy platný od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2016
7. Školní řád základní školy platný od 1. 9. 2017
8. Školní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2017
9. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2016
10. Vnitřní řád školní jídelny – výdejny ze dne 1. 1. 2017
11. Třídní knihy základní i mateřské školy vedené ve školním roce 2017/2018
12. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2017/2018
13. Třídní vzdělávací program mateřské školy ve školním roce 2017/2018
14. Přehled docházky dětí ve školním roce 2017/2018
15. Plan hospitacji na rok szkolny 2017-2018 včetně hospitačních záznamů v mateřské škole
16. Plan rad pedagogicznych w roku szkolnym 2017-2018 včetně zápisů pedagogických rad
17. Roční plán mateřské školy pro školní rok 2017/2018 „Pohádková cesta“
18. Diagnostické záznamy o dětech vedené ve školním roce 2017/2018
19. Organizace školy 2017/2018 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměr)
20. Školní matrika mateřské školy, základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2017/2018
21. Minimální preventivní program školy pro školní rok 2017/2018, s platností od 28. 8. 2017

22. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
23. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků předložená k termínu inspekční činnosti
24. Kniha úrazů, kontrolovány zápisy za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
25. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace sestavený k 31. 12. 2017 ze dne 13. 2. 2018
26. Hlavní kniha účetnictví za období 01-12/2017 ze dne 23. 2. 2018
27. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 23. 1. 2018
28. Dokumentace ke školnímu stravování dětí a žáků ve školní jídelně – výdejně
29. Smlouva o poskytování školního stravování a závodního stravování mezi školou a poskytovatelem stravovacích služeb Základní školou Horní Suchá, Těrlická 969, okres Karviná ze dne 31. 3. 2005 včetně 5 dodatků, a 6. ze dne 8. 12. 2017 aktuální od 1. 1 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek v. r.

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková v. r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Fulnečková v. r.

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková,
školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová
Tomiczková v. r.

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor

Mgr. Vladislav Vančura v. r.

V Ostravě 19. 3. 2018

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bohdan Prymus, ředitel školy

Mgr. Bohdan Prymus v. r.

V Horní Suché 23. 3. 2018